

Digi- ja väestötietoviraston edustajien kuuleminen hallintovaliokunnassa HE 132/2022 vp

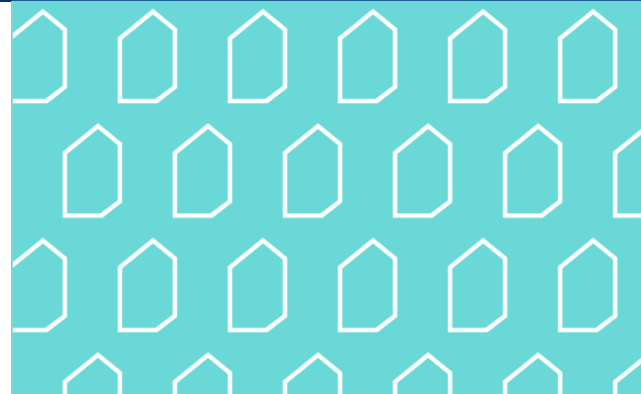
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

30.1.2022

Timo Salovaara, ylijohtaja, osastopäällikkö

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

HE 132/2022 vp keskeiset huomiot:

- DVV on osallistunut aktiivisesti lakiehdotusten valmisteluun ja pitää niitä kannatettavina ja tarpeellisina
- Kysymyksessä on pitkäjänteisen ja laajapohjaisen selvitys- ja suunnittelutyön tulos (2017-2022)
- Tämän ja digitaalisen henkilöllisyyden lainsäädäntöä koskevan hallituksen esityksen (133/2022 vp) ehdotusten tuloksena voidaan luoda perusratkaisut ulkomaalaisen henkilön tietojen yksiselitteiseen käsittelyyn ja sähköisen asioinnin kehittämiseen
- Hyödyntämisen käyttötapaukset eivät rajoitu vain maahanmuuton prosesseihin.

Keskeiset riippuvuudet HE 133/2022 vp nähden:

- VTJ:stä annettava **yksilöintitunnus** otetaan käyttöön digitaalisessa henkilöllisyystodistuksessa ja ulkomaalaisen digitaalisessa asiointivälineessä
- **Etärekisteröintimenettely** mahdollistaa ulkomaalaisen digitaalisen asiointivälineen ja välineen liittämisen käyttäjänsä henkilötunnukseen ja perustietoihin väestötietojärjestelmässä.

Uusi yksilöintitunnus henkilötunnuksen rinnalle

- Hyödynnetään ulkomaalaisen digitaalisessa asiointivälineessä
- Käytettävissä rekisterien väliseen tietojenvaihtoon henkilöiden yksilöimiseksi
- Henkilötietoriippumaton
- Henkilön tiedoissa tapahtuneet muutokset eivät vaikuttaisi ja siten yksilöintitunnus olisi pysyvämpi kuin henkilötunnus – helpottaen tiedonhallintaa
- Käyttöönotto ei olisi pakollista, vaan rekisterinpitäjien vapaaehtoisuuteen perustuvaa

Etärekisteröintimenettely

- Ulkomaalaisen digitaalinen asiointiväline ja tietojen rekisteröinti VTJ:än itsepalveluna jo ennen maahan saapumista
- Päätös tehtäisiin automaattisesti säädetyin edellytyksin
- Matkustusasiakirja luettaisiin koneellisesti ja henkilöllisyys varmistettaisiin etärekisteröinnissä kasvojentunnistusohjelmalla ilman ihmisen suorittamaa käsittelyä
- Etärekisteröintiin perustuvat henkilötiedot eivät olisi saatavissa irrallaan siitä tiedosta, että ne perustuvat etärekisteröinnin menetelmään
- Suomeen saapuessa henkilötiedot tarkistettaisiin ja tunnistus suoritettaisiin kasvokkain viranomaisen toimesta
- Henkilötunnus ei muutu henkilön tietoja täydennettäessä
- Ulkomaalaisen asiointiväline ja henkilön tietojen saatavilla oli VTJ:stä palvelevat myös muita kuin maahanmuuton käyttötapauksia

Henkilötunnuksen myöntämisen aikaistaminen ulkomaalaisille

- HETU myönnettäisiin jo oleskelun oikeuttavan luvan tai rekisteröinnin alkuvaiheessa
- Myös kansainvälistä suojelua hakeneelle nykyistä aiemmin tietyin edellytyksin
- Maahanmuuton viranomaisprosesseissa osallisina olevien henkilötunnuksettomien ulkomaalaisten määrä vähenisi
- Vähentää organisaatiokohtaisten nk. keino-tunnusten käytön tarvetta

Väestötietojärjestelmän uudet lisätiedot

- Henkilön tunnistamisen tai yksilöinnin tapaa kuvaava tieto (VTJ-lain 13 § 22-kohta);
- Henkilön nimi-, syntymäaika-, sukupuoli- ja kansalaisuustietojen lähdettä kuvaava tieto (VTJ-lain 13 § 23-kohta);
- Toisen valtion kansallinen henkilötunnus tai muu yleinen tunniste (VTJ-lain 17 § 1-kohta);
- Matkustusasiakirjan numero, myöntäjävaltio ja voimassaolo-aika (VTJ-lain 17 § 5-kohta)

Muut henkilötunnukseen liittyvät muutokset

- Henkilötunnusten riittävyden turvaava välimerkkiuudistus on jo astunut voimaan 1.1.2023 lukien VTJ:stä annetun asetuksen muutoksella.
- Kielto käyttää henkilötunnusta ja yksilöintitunnusta tunnistustarkoituksessa (ehdotetut tarkennukset tietosuojalakiin sekä lakiin henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä)
- Sukupuolitiedon päättelyn lopettaminen (ehdotettu voimaantulo 1.1.2027)
- Esitetyillä muutoksilla ei olisi vaikutusta jo myönnettyjen henkilötunnusten muotoon

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi